

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 490/2011-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom mestskej časti Bratislava – Nové Mesto v konaní vedenom pod sp. zn. 176/2003-642093-Já a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sp 22/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2011 doručená sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom mestskej časti Bratislava – Nové Mesto (ďalej len „mestská časť“) v konaní vedenom pod sp. zn. 176/2003-642093-Já a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sp 22/2010.

Z obsahu tejto opakovanej sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie svojich práv „v preskúmaní rozhodnutia správneho orgánu súdom zo dňa 15. 3. 2010 Krajským súdom v Bratislave pod č. k. 3 Sp 22/2010“. Sťažovateľ poukázal na obsah svojej sťažnosti z 24. júna 2011 adresovanej ústavnému súdu (sp. zn. Rvp 1558/2011) a v podrobnostiach uviedol:

„Nestačí len protizákonne konať o podanej žiadosti, ale je nutné konať efektívne, predovšetkým právoplatne vec rozhodnúť. Ako účastník konania som sa snažil o efektívne právoplatné rozhodnutie vo veci samej, najmä podávaním nápravných prostriedkov...

Naposledy bola dňa 30. 05. 2011 podaná sťažnosť na prieťahy v konaní vedená na Krajskom súde v Bratislave pod č. k. 3 Sp 22/2010, kedy súd efektívne nekonal.

Krajský súd v Bratislave pod Spr. 2112/2011 zo dňa 14. 06. 2011 sťažnosť na prieťahy v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sp 22/2010 vyhodnotil ako dôvodnú a uviedol, že vec sp. zn. 3 Sp 22/2010 bude prevedená do režimu sledovania vecí podpredsedníčkou krajského súdu za účelom zabránenia vzniku ďalších prieťahov v konaní.

Napriek prísľubu zo dňa 14. 06. 2011 podpredsedníčky Krajského súdu v Bratislave, že ďalšie bezprieťahové vybavovanie vecí bude pravidelne sledovať, vo veci súd stále nekoná.“

Sťažovateľ podávajúc sťažnosť na postup krajského súdu proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov žiadal ústavný súd o zistenie, z akých dôvodov sa v uvedenej veci nekoná, a o zabezpečenie nápravy vzniknutého stavu veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Vychádzajúc z obsahu podania ústavný súd konštatuje, že podaná sťažnosť nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ktoré sú ustanovené v § 20 ods. 1 a ods. 3 a § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde. Nedostatky spočívajú predovšetkým v absencii jednoznačne formulovaného návrhu na rozhodnutie ústavného súdu vo veci, t. j. petitu sťažnosti, v ktorom nie je dostatočne označené základné právo, ktorého vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha. Zmätočnosť sťažnosti spočíva aj v skutočnosti, že napriek úvodnému označeniu mestskej časti

a krajského súdu ako porušovateľov základných práv v opísaných dôvodoch sťažnosti, ako aj v návrhu rozhodnutia vo veci sťažovateľ napáda len postup krajského súdu.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05).

Aj keď ústavný súd zistil nedostatky v náležitostiach sťažnosti, vzhľadom na to, že sťažovateľ nemal právneho zástupcu, ktorý by ho zastupoval v konaní pred ústavným súdom, a ani o neho nepožiadal, posúdil sťažnosť podľa celkového obsahu ako sťažnosť namietajúcu porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestskej časti v konaní vedenom pod sp. zn. 176/2003-642093-Já a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sp 22/2010.

S prihliadnutím na obsah sťažnosti, ako aj na obsah predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľa z 24. júna 2011 vedenej ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 334/2011, na ktorú posudzovaná sťažnosť doručená 9. septembra 2011 priamo nadväzuje, ústavný súd dospel k záveru, že by bolo bez právneho významu ustanoviť sťažovateľovi právneho zástupcu, keďže už pri predbežnom prerokovaní ústavný súd považoval za dôvodné sťažnosť odmietnuť aj bez toho, aby sťažovateľa vyzýval na jej ďalšie doplnenie.

Podstatou sťažnosti je nespokojnosť sťažovateľa s dĺžkou konania krajského súdu vedeného pod sp. zn. 3 Sp 22/2010 preskúmavajúceho v správnom súdnictve vybavenie jeho žiadosti o jednorazovú dávku sociálnej pomoci na úhradu mimoriadnych výdavkov mestskou časťou v konaní vedenom pod sp. zn. 176/2003-642093-Já.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestskej časti v konaní vedenom pod sp. zn. 176/2003-642093-Já

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namieta postup mestskej časti v konaní vedenom pod sp. zn. 176/2003-642093-Já, považuje ústavný súd za neprípustnú podľa § 24 zákona o ústavnom súde, pretože sa týka veci, o ktorej už ústavný súd rozhodol a tento nedostatok podmienky konania (t. j. nedostatok právomoci ústavného súdu), pre ktorý bola skoršia sťažnosť odmietnutá uznesením sp. zn. IV. ÚS 334/2011 z 3. augusta 2011, nie je možné považovať za odstránený.

Uvedený nedostatok podmienky konania vyplýva z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. V danom prípade, ako už konštatoval ústavný súd v uznesení sp. zn. IV. ÚS 334/2011 z 3. augusta 2011 vo veci žiadosti sťažovateľa vedenej mestskou časťou, je na preskúmanie nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorým je aj mestská časť, daná právomoc všeobecného súdu v rámci správneho súdnictva (§ 250t zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov). Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom.

Keďže z okolností uvádzaných sťažovateľom v sťažnosti nevyplýva, že by už špecifikovaná podmienka konania bola splnená, vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal prietahy v konaní vedenom mestskou časťou pod sp. zn.

176/2003-642093-Já, považoval ústavný súd sťažnosť podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde za neprípustnú.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sp/22/2010

Predchádzajúcu sťažnosť doručenu ústavnému súdu 27. júna 2011, ktorou sťažovateľ prvýkrát namietal porušenie označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sp/22/2010, ústavný súd uznesením sp. zn. IV. ÚS 334/2011 z 3. augusta 2011 odmietol z dôvodu jej neprípustnosti s poukazom na § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Uvádzaný dôvod neprípustnosti vyplýval z toho, že sťažovateľ ani nie do jedného mesiaca od podania sťažnosti na vznik prietáhov v konaní predsedníčke krajského súdu podal sťažnosť pre porušenie označených základných práv aj ústavnému súdu, a teda neposkytol krajskému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou namietaného súdu.

Opätovná sťažnosť, ktorú ústavný súd prerokováva v tomto konaní, bola doručená 9. septembra 2011, teda približne tri mesiace po doručení sťažnosti sťažovateľa predsedníčke krajského súdu na prietahy v konaní krajského súdu v jeho právnej veci. V tomto období bol sťažovateľ listom č. Spr. 2112/2011 zo 14. júna 2011 vyrozumený podpredsedníčkou krajského súdu okrem iného aj o tom, že zákonná sudkyňa ešte 16. mája 2011 nariadila vo veci termín pojednávania na 11. október 2011 o 10.00 h. Ústavný súd v rámci prípravy na predbežné prerokovanie sťažnosti zistil, že krajský súd 11. októbra 2011 vo veci rozhodol rozsudkom a v čase prerokovávanía tejto sťažnosti ústavným súdom boli zákonnou sudkyňou krajského súdu realizované nadväzujúce úkony smerujúce k úplnému skončeniu veci, najmä písomné vyhotovenie rozsudku.

K týmto skutočnostiam ústavný súd v zhode so svojou doterajšou judikatúrou poznamenáva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok

porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04)].

Ústavný súd na základe svojej konštantnej judikatúry berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom..., ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03), resp. že „na základe skutočností uvedených v sťažnosti nemožno postup súdu považovať za taký, ktorý by signalizoval pri predbežnom prerokovaní možné porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (III. ÚS 204/09).

Ak ústavný súd dospeje k záveru, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietáhmi, ktoré by bolo možné posúdiť ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, III. ÚS 52/05) alebo sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, III. ÚS 252/05).

Podľa názoru ústavného súdu postup krajského súdu v období po podaní sťažnosti predsedníčke krajského súdu podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov signalizuje nápravu stavu nečinnosti v posudzovanom konaní. Sťažovateľ bol oboznámený s úkonmi zákonnej sudkyne vo veci, predovšetkým s tým, že vo veci nariadila termín pojednávania na 11. október 2011. Súčasne ústavný súd považoval za potrebné vziať zreteľ aj na skutočnosť, že na tomto pojednávaní bolo vo veci rozhodnuté rozsudkom. Prihliadajúc na uvedené skutočnosti potom podľa ústavného súdu argumenty sťažovateľa uvedené v sťažnosti nepreukázali takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bolo

dôvodné sťažnosť prijať na ďalšie konanie. Naopak, v tom čase krajský súd vo veci konal (bolo nariadené pojednávanie) a mesiac po podaní sťažnosti ústavnému súdu krajský súd o opravnom prostriedku sťažovateľa proti rozhodnutiu mestskej časti z 15. marca 2010 aj rozhodol.

K nečinnosti krajského súdu, ktorá bola konštatovaná podpredsedníčkou krajského súdu listom č. Spr. 2112/2011 zo 14. júna 2011, ústavný súd uvádza, že časové obdobie tejto nečinnosti, ktoré trvalo od 10. mája 2010, keď súd vyzval účastníkov konania na vyjadrenie, či súhlasia s rozhodnutím o veci bez nariadenia pojednávania, do 16. mája 2011, keď krajský súd určil termín pojednávania, je na mieste hodnotiť ako ojedinelý prieťah, ktorý s prihliadnutím na ustálenú judikatúru ústavného súdu, ako aj celkovú dĺžku konania pred krajským súdom svojou intenzitou relevantne nezasiahol do sťažovateľom označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sp/22/2010, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde považujúc ju za zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. novembra 2011